

Odločba Vrhovnega sodišča RS: VS Sklep VIII R 8/1997

Zbirni podatki

Evidenčna številka: VS30519

ECLI: ECLI:SI:VSR:1997.R.VIII.8.97

Oddelek: Delovno-socialni oddelek

Datum: 21.10.1997

Področje: SODSTVO - CIVILNO PROCESNO PRAVO

Institut: stvarna pristojnost - spor o pristojnosti - pristojnost delovnega sodišča - pristojnost rednega sodišča - spor o pravici delavcev do sodelovanja pri upravljanju

[Povezava do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Povezave

ZDSS člen 4, 6. ZPP (1977) člen 22, 33. ZSDU člen 33, 44, 53, 83, 102, 104, 106. ZS člen 101, 101-2

Besedilo

Jedro

Delovno in socialno sodišče ni stvarno pristojno za rešitev spora, ko je postopek sprožila skupina delavcev ter se spor nanaša na statusna vprašanja, delavci pa se čutijo prizadete pri uveljavljanju pravice do sodelovanja pri upravljanju. V obravnavanem primeru se zadeva ne nanaša na spor iz 4. in 6. člena ZDSS, pa tudi ZSDU ne določa sodnega varstva za spor, ki so ga sprožili delavci.

Izrek

Za odločanje v tej zadevi je stvarno pristojno Okrožno sodišče v Ljubljani.

Obrazložitev

Tožeča stranka je s predlogom pred Delovnim in socialnim sodiščem sprožila zoper toženo stranko spor zaradi ugotovitve nelegitimnosti S. in nelegitimnosti U. ter izdaječasne odredbe. Delovno in socialno sodišče se je izreklo za stvarno nepristojno in je sklenilo, da se po pravnomočnosti zadeva odstopi v reševanje Okrožnemu sodišču, kot stvarno in krajevno pristojnemu sodišču.

Okrožno sodišče je menilo, da ni stvarno pristojno za reševanje tega spora, zato je na podlagi določila prvega odstavka 22. člena v zvezi z določilom tretjega odstavka 23. člena zakona o pravdnem postopku (ZPP - Uradni list SFRJ, št. 4/77 do 27/90), ki se v skladu z določbo prvega odstavka 4. člena ustavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91-I in 45/1/94) smiselno uporablja kot predpis Republike Slovenije, predlagalo, naj Vrhovno sodišče Republike Slovenije odloči o sporu o pristojnosti. Predlog je obrazložilo s tem, da tožniki svojo pravico do uveljavljanja ugotovitve nelegitimnosti določenih organov toženih strank, nezakonitosti njihovih sklepov, razveljavitve določb njihovih statuten in pravico zahtevati izvedbo volitev opirajo na svoja upravičenja, da kot delavci sodelujejo pri upravljanju gospodarskih družb. V tem sporu ne gre za sporne statusne spremembe in prenos premoženja družbe I., temveč je to le vsebina sklepov, katerih nezakonitost tožeča stranka uveljavlja. Nezakonitost je v kršitvi pravic do sodelovanja delavcev pri

upravljanju družb. Tudi organi upravljanja toženih strank so po navedbah tožeče stranke nepravilno sestavljeni. Za rešitev spora je stvarno in krajevno pristojno Delovno in socialno sodišče, na podlagi določil 5. točke 6. člena zakona o delovnih in socialnih sodiščih (ZDSS - Uradni list RS, št. 19/94) in določil 2. točke 4. člena tega zakona, saj gre za delovni spor bodisi kolektivni ali individualni.

Predlog ni utemeljen.

Delovna in socialna sodišča so res stvarno pristojna za reševanje delovnih sporov po določilih ZDSS, ki so omenjena v predlogu Okrožnega sodišča. Po teh določilih ta sodišča odločajo o premoženjskih in drugih posamičnih pravicah in obveznostih iz delovnega razmerja ali v zvezi z delovnim razmerjem med delavcem in delodajalcem, razen v odškodninskih sporih za poškodbe pri delu in poklicne bolezni, kot tudi o kolektivnih sporih, ki izvirajo iz sodelovanja delavcev pri upravljanju in se nanašajo na kršitve zakona s strani sveta delavcev, na spore med vodstvom in svetom delavcev, na izvolitve delavskih zaupnikov, članov sveta delavcev in nadzornega sveta, če ni z zakonom drugače določeno. Kako delavci sodelujejo pri upravljanju, ureja zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju (ZSDU - Uradni list RS, št. 42/93). ZSDU določa podrobno, kdaj je dovoljeno v primerih sporov, ki se nanašajo na pravice in obveznosti delavcev iz tega zakona, sodno varstvo. Po 33., 44. in 53. členu je dovoljeno sodno varstvo zaradi nepravilnosti pri volitvah sveta delavcev oziroma delavskega zaupnika, po 83. členu imenuje direktorja pristojno sodišče, če ga ne imenuje organ lastnikov družbe, 102. in 104. člen pa določata vlogo sodišča v zvezi z arbitražo. Drugih pristojnosti delovnega sodišča v zvezi s sodelovanjem delavcev pri upravljanju ZSDU ne določa, zato delovno in socialno sodišče ni stvarno pristojno za rešitev tega spora.

Tožeča stranka ne uveljavlja posamičnih pravic iz delovnega razmerja in tudi ne pravic s področja sodelovanja delavcev pri upravljanju, za katere ZSDU določa sodno varstvo pred delovnim sodiščem, zato ni pravne podlage za zahtevo, naj spor reši delovno in socialno sodišče. Delovno in socialno sodišče je specializirano

sodišče, zato je pristojno le za reševanje sporov, ki jih ZDSS in ZSDU izrecno določata, za vse druge spore pa je pristojno sodišče splošne pristojnosti.

Statusne zadeve in pravice subjektov v zvezi z vprašanji, ki izvirajo iz tega področja, je urejal zakon o podjetjih (ZP - Uradni list SFRJ, št. 77/88, 40/90, 46/90 in 61/90), sedaj pa jih ureja zakon o gospodarskih družbah (ZGD - Uradni list RS, št. 30/93, 29/94 in 82/94). ZGD v številnih določbah omenja tudi sodno varstvo pravic posameznih subjektov. Sodno varstvo je mogoče po določilih tega zakona uveljavljati pri sodiščih splošne pristojnosti.

Za rešitev tega spora, je na podlagi 2. točke 101. člena zakona o sodiščih (ZS - Uradni list RS, št. 19/94 in 45/95), stvarno in krajevno pristojno Okrožno sodišče.